

УДК 94(82)«1930/1945»

Лисак О. Л.,
студент факультету історичної освіти,
Національний педагогічний університет
ім. М. П. Драгоманова (Україна, Київ),
AlexLsk@i.ua

ПЕРЕДУМОВИ ПЕРОНІСТСЬКОГО ПЕРЕВОРОТУ В АРГЕНТИНІ

Досліджуються соціальні, економічні, політичні та зовнішні передумови військового перевороту в Аргентині 4 червня 1943 і прихід до влади Хуана Перона. Дослідження ґрунтуються на засадах історизму, об'єктивності, системності. В процесі дослідження використано загальнонаукові методи (аналітичний, логічний, статистичний) та історичні методи (історико-порівняльний, історико-проблематичний).

Визначено, що формуванню націонал-реформістського режиму в Аргентині став намічатися етап, якому було характерне поєднання процесів демократизації, зростання політичної активності радикальних політичних сил і рухів при паралельному змінненні президентської влади. Ситуація в політичному житті країни дестабілізувалася з початком Другої Світової Війни. Консервативна олігархія країни оголосила нейтралітет відносно війни в Європі. Проти виступали радикали, соціалісти, комуністи. Паралельно у суспільстві посилювалися прагнення «сильної руки».

Для студентів, викладачів і науковців, коло наукових інтересів яких охоплює історію країн Латинської Америки.

Ключові слова: пероналізм, хунта, популізм, профспілки, переворот, олігархія, Аргентина, соціалізм, радикалізм, мілітаризм.

Для Аргентини 1930–ті роки розпочалися з приходом до влади Августина П. Хусто який переміг на виборах в котрих Громадянський радикальний союз (ГРС) не брав участі.

В результаті цих нечесних виборів до влади прийшла коаліція «Конкорданса» (Згода). У неї входили традиційна консервативна партія антиперсоналісти і маленька партія незалежних соціалістів, що перемогла в Буенос-Айресі на виборах 1930 і висунула ряд великих діячів, серед яких, безумовно, виділявся Антоніо ді Томассо.

Новий президент, Хусто, не володів харизмою але був спритним політиком і вмів домогтися підтримки. Він вважався радикалом – антиперсоналістом був професійним військовим міністром збройних сил в уряді Альвеара, але, крім того він був цивільним інженером і зробив на цьому акцент під час передвиборної кампанії, як би показуючи, що він не просто військовий, а ще й людина, володіюча громадянською професією [7, с. 163].

Хоча Хусто і вважався радикалом – антиперсоналістом на ділі він був консерватором. Він вірив у політику, що принесла процвітання країні в попередні десятиліття. Це означало тісний союз з Великобританією, турботу про британські інвестиції в Аргентині і торговельні зв'язки між Аргентиною і англійським ринком.

Перші роки правління Хусто були полегшені неучастю радикалів у виборах. ГРС, зіткнувшись із заборонами на виборах 1931 р., вирішив утриматися від участі у виборах, а окремі лідери радикалів кілька разів намагалися почати революцію, але їх спроби закінчилися невдачею. Це була безвихідна позиція: неучасть у виборах залишала радикалів поза грою в той час як інші політичні партії прийняли правила встановлені урядом. Тоді простір залишений Громадянським Радикальним Союзом зайняли соціалісти що отримали більше п'ятдесяти місць у Конгресі; в майбутньому вони так і не змогли повторити цей результат [4, с. 64].

У 1935 р. радикали вирішили відмовитися від політики неучасті у виборах і з цього часу почалися широкомасштабні фальсифікації підсумків голосування.

Це стало головною ганьбою десятиліття. Підтасовка результатів голосування якщо і не була організована урядом, то, принаймні підтримувалася їм що надавало незаконний характер всім політичним подіям того часу.

З наближенням кінця президентського терміну Хусто, правлячі кола вирішили оновити альянс консерваторів і анти персоналістів (партія незалежних соціалістів вже зникла з політичної арени) висунувши кандидатом на президентських виборах 1937 р. від альянсу «конкорданси» доктора Роберто Ортіса.

Зі свого боку, радикалізм вже відмовився від політики неучасті у виборах, висунувши кандидатуру Марсело де Альвеара чие славне правління в попереднє десятиліття все ще зберігалось в колективній пам'яті аргентинців і його висунення нікого не здивувало. Знову мали місце фальсифікації і був обраний Ортіс але він зрозумів що не можна нескінченно керувати країною такими методами. Ортіс хворів на діабет і в 1940 р. один з найважчих наслідків діабету – ретинопатія (пошкодження сітківки ока), практично осліпило його. Після цього він пішов у відпустку і залишався президентом лише формально. Влада перейшла до віце-президента, консерватора Кастільо, котрий вважав, як і Хусто, що було б безумством дозволити радикалам перемогти на виборах. Тому він продовжив політику нечесних виборів [6, с. 162–165].

Економічна криза, що потрясла країну в 1930–ті роки, досягла піку в 1932 р., коли до влади прийшов Хусто Криза стала справжнім потрясінням для світової економіки та призвела до її реорганізації і широкому використанню митного протекціонізму, що створило труднощі для світової торгівлі Кожна країна прагнула захистити свою власну економіку прийняттям законів, що не існували раніше, в епоху майже нічим не обмеженої свободи торгівлі між країнами. Криза призвела до сильного падіння цін на аргентинські експортні товари: м'ясо, шерсть, пшеницю, олійні культури і танін В результаті зниження доходів уряд не міг продовжувати розвивати інфраструктуру; знизилася ефективність державного апарату Консервативний уряд оголосив що для боротьби з кризою необхідно захищати основні джерела багатств. Він вважав що перед обличчям кризи не варто надто турбуватися про страждання народу, а треба спробувати відновити економіку країни на основі вищезгаданих «джерел багатств». Захист «джерел багатств» став одним з головних складових політики виходу з кризи.

Іншою складовою стало активне втручання держави в економіку за допомогою створення Центрального банку, завданням якого було регулювання фінансів і валютного обміну Центральний банк виник на основі ряду державних та приватних банків і повинен був управляти всією банківською системою. Став здійснюватися контроль над кредитною політикою і обміном валют. Це означало втручання держави у фінансові справи, до цього практично не контролювані Але людина, що очолила Центральний банк, Рауль Пребіш, діяла розсудливо, що стало одним з чинників, що дозволили відносно швидко подолати кризу. Уряд, метою якого був порятунок основних джерел багатств, не став провокувати інфляцію і знецінювати національну валюту. Нарешті, криза була подолана завдяки регулюючим хунтам Таким чином, втручання держави в економіку в 1930–ті роки було всеосязним, хоча при владі перебували консерватори, які теоретично повинні були розділяти ідеї старого лібералізму. Проте вони

енергійно втручалися в те, що стосувалося виробництва аргентинських експортних товарів (особливо в цьому досяг успіху міністр фінансів Федеріко Пінедо), оскільки вважали, що тільки регулювання дозволить зберегти вигідні для виробників ціни.

Це була важка криза, особливо для народних мас. Мало місце безробіття, профспілки залізничників були змушені погодитися з пропозицією англійських фірм понизити зарплати робітникам, державні службовці довгий час не отримували зарплату. Вчителі з Сантьяго – дель – Естєро і Коррієнтеса стали хрестоматійним прикладом: вони не отримували зарплату протягом двох–трьох років. Але в будь-якому випадку, незважаючи на величезні страждання робітничого класу і безробіття, криза призвела у кінцевому рахунку до деяких позитивних моментів.

Падіння цін на сільськогосподарську продукцію викликало велике безробіття у сільській місцевості і багато хто відправився на заробітки у великі міста. Цей фактор, а також труднощі при закупівлі деяких товарів за кордоном стали причиною появи сотень і тисяч маленьких підприємств цехів ткацьких майстерень хімічних і фармацевтичних лабораторій з яких завдяки дешевій робочій силі що прийшла з сіл, поступово виникла ще дуже недосконала національна промисловість. Ціни на її продукцію були високими, проте вона заклала основи для легкої промисловості, розквіт якої в Аргентині припав на 1940–і роки. У той же час цей феномен супроводжувався поступовим заселенням околиць великих міст: Буєнос-Айреса, Ла-Плати Росаріо, де люди, які приходили з сіл, знаходили більш стабільні заробітки кращі житлові умови, більш високу якість життя, інші соціальні відносини. Так виникав новий суспільний клас, що не мав нічого спільного, наприклад, з робітниками які входили в профспілки і розділяли соціалістичні або комуністичні погляди. Це були інші робітники і вони не мали політичних симпатій [7, с. 390–396].

Знову ствердилися уявлення, згідно з якими Аргентині вигідно підтримувати і розвивати традиційні зв'язки з Великобританією. Це знайшло відображення в Договорі Рока-Ренсімен, підписаному в 1933 р. Криза негативно позначилась на виробництві замороженого м'яса – найбільш масового продукту аргентинського скотарства – а отже і на великих естансєро. Делегацію, відправлену Аргентиною до Великобританії, очолив віце-президент Хуліо Рока, який підписав після важких переговорів угоду, що отримала назву «Договір Рока-Ренсімен». Попередньо Великобританія в 1932 р. уклала Оттавські угоди згідно з якими вона мала надавати перевагу своїм домініонам: закуповувати канадське м'ясо австралійську шерсть індійські тканини і т.д. Це означало, що Великобританія хотіла зберегти свою імперію і що ця імперія продовжувала існувати не тільки через вірність домініонів і колоній англійської корони а й торговельним зв'язкам Британський ринок що володів високою купівельною спроможністю продовжував поглинати товари домініонів Великобританія мала найбільші інвестиції саме в Аргентині яка з цієї причини розраховувала на таке ж прихильне ставлення до себе як і британські домініони. Так чи інакше криза була подолана і можна сказати що до 1935–1936 рр. Аргентина знову здобула динаміку розвитку 1920–х років [6, с. 489–495].

Як зазначалося вище, багато сільськогосподарських робітників осідало на околицях великих міст, шукаючи

кращих заробітків на фабриках і в майстернях, прагнучи підвищити рівень життя. Ця робоча сила стала основою для примітивної індустріалізації умови для якої створила криза ускладнений імпорт деяких товарів З 1939 р. це явище отримало подальший розвиток, оскільки багато товарів стало неможливо привозити з Європи, і тоді погано чи добре але їх почали виробляти в Аргентині. Нові робітники отримали кваліфікацію високі зарплати і повну зайнятість, що рідко траплялося в Аргентині. Прийшовши до міста нові робітники привнесли певні зміни в громадську свідомість яка стала іншою в порівнянні з серединою 1930–х років. Крім того в країні існувала націоналістична ідеологія, і, хоча її не розділяла жодна політична партія вона була дуже популярна у військових колах і вищих класах Аргентини. Цей досить розпливчастий націоналізм певною мірою відбивав необхідність захисту національного виробництва прагнення зменшити залежність від Великобританії і бажання відчувати себе господарями у власній країні. Націоналізм користувався популярністю серед інтелігенції; доводи на його користь підкріплювалися інтенсивною пропагандою франкістської Іспанії – матері всіх латиноамериканських країн історично пов'язаної з Аргентиною. Націоналістична ідеологія мала великий вплив головним чином в збройних силах протегованих президентом Кастільо. Армія і флот домоглися створення власних промислових підприємств і займалися вже не тільки військовою діяльністю. Головні ролі на цих підприємствах грали Москоні і Савіо Аргентинські військові уважно стежили за подіями в Європі з презирством дивилися на обман і лицемірство що панували в аргентинській політиці, і виношували ідею про очищення суспільства і викорінювання політиканства. Вони пропонували цінності ієрархії які повинні були допомогти Аргентині зайняти гідне місце в світі. На їх думку демократична система з її обманом насильством і політичною корупцією не могла допомогти в досягненні цієї мети. Таким чином у події середини 1943 було багато причин. Однак початок революції поклада тривіальна подія. У 1942 р. помер лідер Громадянського радикального союзу Марсело Т. де Альвеар і радикали не могли знайти йому гідної заміни А в січні 1943 р. помер Хусто і політичні сили, що підтримували його виявилися в розгубленості. Радикали хотіли створити єдиний фронт з соціалістами і прогресивними демократами. Кастільо завжди виправдовував фальсифікації виборів необхідністю недопущення до влади ГРС що жахливо з його точки зору управляв країною раніше. Таке виправдання перестало б мати сенс у випадку створення союзу радикалів прогресивних демократів (вони були дуже шановані навіть після смерті Лісандро де ла Торре) і соціалістів. Крім того такий альянс міг розраховувати на підтримку Комуністичної партії що продовжувала активні дії незважаючи на своє нелегальне становище. Названі партії проводили збори для вироблення загальної програми на виборах що мали відбутися у вересні 1943 р. У лютому 1943 р. президент Кастільо – дуже впертий чоловік нав'язав кандидатуру Робустіано Патрона Кости для участі в президентських виборах, і хоча це викликало невдоволення всередині партії консерваторів особливо в провінції Буєнос-Айрес, кандидатура Патрона Кости була схвалена. Він був промисловцем з Сальти і виступав проти продовження політики нейтралітету у війні і за союз з антифашистської коаліцією що було дивно чути

від людини висунутою Кастільо. Отже передвиборча ситуація була більш – менш зрозуміла: з одного боку – демократичний фронт ще не мав кандидата але складався з традиційно впливових партій; з іншого боку – знову об'єдналися консерватори і антиперсоналісти, які висунули кандидатуру Патрона Кости. Така була ситуація коли у частини радикалів виникла блискуча ідея запропонувати міністру збройних сил генералу Педро Пабло Раміресу стати кандидатом від Демократичного фронту. Вони вважали що кандидатура військового міністра зробить неможливою фальсифікацію виборів, і таким чином радикали переможуть і сформуєть уряд. Радикали провели переговори з генералом Раміресом якому сподобалася ця пропозиція. Про це дізнався президент і попросив публічних пояснень Генерал Рамірес випустив досить двозначне комюніке і Кастільо наполягав на його спростування Тоді військові з Кампо–де–Майо підняли повстання і 4 червня 1943 скинули президента [7, с. 410–418].

Хуан Домінго Перон отримав у новому військовому уряді незначну посаду голови департаменту праці, що дозволила йому реалізувати найамбітніші плани щодо узурпації влади у майбутньому.

У листопаді 1943 року він очолив секретаріат праці та соціального забезпечення, наділений відтепер повноваженнями міністерства. Після проголошення президентом генерала Фаррела Перон зайняв також пости військового міністра і віце–президента, ставши вирішальною фігурою в уряді.

Перон поставив за мету створити широкий націоналістичний рух під своїм керівництвом, який був би здатним об'єднати різні класи і соціальні верстви – від робітників до великої промислової буржуазії. Щоб згуртувати різні сили і залучити трудящих на свій бік, Перон висунув концепцію «хустісціалізму» («справедливості»), проповідував об'єднання аргентинської нації в ім'я ліквідації залежності і відсталості та побудови суспільства соціальної справедливості за участю всіх верств суспільства, в тому числі трудящих, в економічному і політичному житті республіки під егідою надкласової держави. «Хустісціалізм» видавався за особливий, третій, чисто аргентинський шлях розвитку, відмінний від капіталізму і комунізму. Перон та його прихильники критикували імперіалізм і олігархію, оголошували себе захисниками знедолених. За наполяганням Перона почалася розробка соціального законодавства, що враховувало б вимоги робітників, було вжито заходів щодо поліпшення їх становища, залучалися до нових профспілок маси неорганізованих трудящих. Нові профспілки отримували ряд широких прав та пільг, ліві ж профспілки піддавалися репресіям. Поступово Перону вдалося залучити на свою сторону основну частину робітників, які побачили в ньому свого захисника і покровителя, борця за національні інтереси країни. Одночасно Перон запевняв підприємців, що забезпечить їх інтереси і перетворить профспілки в лояльну владі і підприємцям силу.

Націоналістичний військовий режим зайняв позиції доброзичливого нейтралітету щодо Німеччини, вбачаючи в ній силу, що протистоїть імперіалізму США і Великобританії. Аргентинські націоналісти симпатизували фашизму. Сам Перон запозичив у німецького та італійського фашизму ідеї націоналізму і

сильної державної влади, корпоративізму і антикомунізму. Але в Аргентині, залежній від провідних держав світу, ці ідеї набували націонал–реформістський зміст. Вони з'єднувалися з соціально доктриною католицизму, з патерналістськими рисами і популізмом.

США звинувачували Аргентину у зв'язках з Німеччиною і погрожували економічними санкціями. 26 січня 1944 року уряд Аргентини оголосив про розрив дипломатичних відносин з Німеччиною та Японією. Але при уряді Фаррела–Перона протімецькі симпатії режиму посилилися, що призвело в червні 1944 р. до відкриття з Буенос–Айреса послів США, Великобританії і майже всіх латиноамериканських країн. США здійснили відносно Аргентини економічні заходи (відмова в допомозі по ленд–лізу, заморожування аргентинського золота в американських банках та ін.). Аргентина не була запрошена на Чапультепекську конференцію, яка 7 березня 1945 р. висунула вимогу від імені всіх американських держав, щоб Аргентина розірвала відносини з державами «осі» і оголосила їм війну. Прагнучи вийти з міжнародної ізоляції і зважаючи на очевидно близьку капітуляцію Німеччини, уряд Аргентини 27 березня 1945 р., нарешті приєднався до рішень Чапультепекської конференції і оголосив війну Німеччині і Японії. Це призвело до відновлення нормальних відносин Аргентини з США та іншими американськими державами і дозволило їй скористатися вигодами приналежності до коаліції країн–переможців, не витративши практично ніяких зусиль для перемоги Об'єднаних Націй. Після війни уряд Аргентини дав притулок багатьом тисячам німецьких нацистів.

У жовтні 1945 р. противники Перона в верхніх ешелонах влади та суспільства, стурбовані його піднесенням і його діями, за підтримки частин столичного гарнізону змістили і заарештували Перона. У відповідь, 17 жовтня, багатотисячні натовпи, зорганізовані профспілками, заповнили площі і вулиці столиці та добилися звільнення свого кумира, захоплено зустрінутого натовпами народу. Цей день став датою народження пероністського руху (перонізму), названого так по імені його засновника і очільника.

Отже, у 1930–х роках в Аргентині склалося сприятливе підґрунтя для формування ідеології перонізму і майбутнього військового перевороту. Саме в цей час з'явилися такі явища в політиці, економіці та суспільному житті, що визначатимуть становище Аргентини в 40–і рр. XX ст. Виникло «нове робітництво» – головна соціальна опора Перона.

Список використаних джерел

1. Juan Domingo Peron en Carlos María Gutierrez, Reportaje a Peron. Dialogo sobre la Argentina Ocupada, Schapire Editor, Bs. As., 1974, p. 79.
2. Juan Domingo Peron, Breve Historia de la Problematica Argentina, Ed. Claridad, Bs. As., 1989, p. 151 (transcripción de una serie de entrevistas concedidas a Eugenio P. Rom en 1967).
3. Искарю Р. Рабочее и профсоюзное движение Аргентины: история и развитие. – М.: Прогресс, 1978. – 392 с.
4. Казаков В. П. Политическая история Аргентины: учебник для вузов / В. П. Казаков. – М.: «Высшая школа», 2007. – 168 с.
5. Латиноамериканский опыт модернизации: итоги экономических реформ первого поколения / А. В. Бобровников, В. А. Теперман, И. К. Шереметьев. – М.: ИЛА, 2002. – 282 с.
6. Луна Ф. Краткая история аргентинцев / Феликс Луна; пер. с исп. – М.: Издательство «Весь Мир», 2010. – 280 с.
7. Очерки истории Аргентины / Ермолаев В. И. (отв. ред.). – Москва: Соцэргиз, 1961. – 588 с.

References

1. Juan Domingo Peron en Carlos Maria Gutierrez, Reportaje a Peron. Dialogo sobre la Argentina Ocupada, Schapire Editor, Bs. As., 1974, p. 79.
2. Juan Domingo Peron, Breve Historia de la Problematica Argentina, Ed. Claridad, Bs. As., 1989, p. 151 (transcripcion de una serie de entrevistas concedidas a Eugenio P. Rom en 1967).
3. Iskaro R. Rabochee i profsojuznoe dvizhenie Argentiny: istorija i razvitie. – M.: Progress, 1978. – 392 s.
4. Kazakov V. P. Politicheskaja istorija Argentiny: uchebnik dlja vuzov / V. P. Kazakov. – M.: «Vysshaja shkola», 2007. – 168 s.
5. Latinoamerikanskij opyt modernizacii: itogi jekonomicheskikh reform pervogo pokolenija / A. V. Bobrovnikov, V. A. Teperman, I. K. Sheremet'ev. – M.: ILA, 2002. – 282 s.
6. Luna F. Kratkaja istorija argentinec / Feliks Luna; per. s isp. – M.: Izdatel'stvo «Ves' Mir», 2010. – 280 s.
7. Oчерки istorii Argentiny / Ermolaev V. I. (otv. red.). – Moskva: Socjkgiz, 1961. – 588 s.

Lysak O. L., student of Magistracy, Faculty of History Education, National Pedagogical Drahomanov University (Ukraine, Kyiv), AlexLsk@i.ua

Reasons Peronist coup in Argentina

Investigate social, economic, political and external conditions of the military coup in Argentina June 4, 1943 and the coming to power of Juan Peron. The study is based on the principles of historicism, objectivity, systemic. The study used scientific methods (analytical, logical, statistical) and historical methods (historical-comparative, historical problematic).

It was determined that the formation of national-reformist regime in Argentina preceded the events of the war years. Only with 1916. Until 1930, in Argentina began to take shape the development phase, which was characterized by a combination of the processes of democratization, increased political activity of radical politic forces and movements while strengthening presidential power. The situation in the political life of the country destabilized by the beginning of World War II. Conservative oligarchy of the country have declared neutrality in regard to the war in Europe. Against were the radicals, socialists, communists. In parallel, in a society strengthened the board the idea of «strong hand».

For students and scientists, the range of research that covers the history of Latin America.

Keywords: personalism, the junta, populism, trade unions, oligarchy, Argentina, socialism, radicalism and militarism.

* * *

УДК 39;572.9

Ибадов Ш.,
докторант, Институт Археологии и Этнографии
Национальной Академии Наук Азербайджана
(Азербайджан), matlabm@yandex.com

К НЕКОТОРЫМ ПРОБЛЕМАМ ИСТОРИЧЕСКОЙ ЭТНОГРАФИИ ГОРОДОВ АЗЕРБАЙДЖАНА В XIX ВЕКЕ (НА ОСНОВЕ МАТЕРИАЛОВ ГОРОДА ЛЕНКОРАНЬ)

Появление ремесленного искусства было неразрывно связано с зарождением городов, и по причине его решающего влияния на них, считается одним из важных поворотных этапов в истории общества. В этом контексте, ремесленничество, являвшееся ведущим фактором в процессе зарождения городов в Азербайджане, было важной ступенью не только в развитии истории производства, но и социально-экономического и культурного развития, в целом. В этом смысле, исследование традиций ремесленного производства города Ленкорани имеет большое значение.

Ключевые слова: Ленкорань, Каспийское море, торговля, рынок, мечеть.

(статья друкується мовою оригіналу)

Ленкорань, являющаяся одним из исторических городов Азербайджана, географически расположена в Ленкораньской низменности – на пересечении 38 градуса северной и 40 градуса восточной широты, на юго-западном берегу Каспийского моря, на востоке подножия гор Тальшской гряды. Береговая полоса низменности расположена на 28 м ниже от уровня океана. Берег моря во многих местах – плоская равнина со склонами.

В прибрежной части Ленкоранской низменности песчаные пласты не впускают в море воды некоторых рек. Воды рек, собирающиеся в дюнах, простирающихся вдоль, параллельно берегу, образуют протяжённой формы болота. В некоторых местах болота расширяются, превращаясь в озёра [29, с. 5; 2; 33, с. 36].

История градостроительства города пока не прояснена, и основная причина этого в том, что археологические раскопки здесь, можно сказать, не проводились. Начиная с XVI века, в источниках встречаются названия в виде обозначений «Лангаран», «Ланкон», «Лянгаркунан» и прочее [28, с. 142, 161, 175, 191; 26, с. 944]. Однако мы считаем, что обозначить XVI век как дату начала истории градостроительства города Ленкорани, было бы неверно. Потому что, европейские путешественники, побывавшие в Ленкорани в то время, уже тогда увидели этот город вполне сложившимся и сформировавшимся, и отмечали его как столицу провинции Талыш. Если учесть, что для формирования любой местности в город необходимы столетия, то можно понять, что история Ленкорани восходит к более древним временам. Вышесказанное подтверждается и мыслями автора XIX века Сейида Али Казимбекоглу, высказанными им в его произведении «Джавахирнамеи–Лянкяран»: «...Как указывается в книге «Тарихи–джаханумайи–тюрюк», история которой насчитывает около 200 лет, Ленкорань – это посёлок, расположенный на западном берегу Каспийского (Хазар – прим. наше) моря, немного южнее города Кызылагадж. Однако из рассказов аскалов этих мест выясняется, что раньше Ленкорань была большим городом, и население его также было многочисленным...» [16, с. 4].

В 60-е годы XV века и зона Талыш, в которую также входил и город Ленкорань, являлась одной из областей азербайджанского государства Аккюнюлу [14, с. 83]. После создания государства Сефевидов под правлением Шаха Исмаила I Ленкорань и окружающие её территории начинают управляться местными правителями в составе этого государства. Хотя в 20-е годы XVIII века прикаспийские области Азербайджана, в том числе и Ленкорань, и были захвачены Россией, но русские не смогли задержаться здесь надолго, и в 1732 году по Рештскому договору провинция Ленкорань была возвращена правительству Надир шаха Афшара. После убийства 9 мая 1747 года Надир шаха Афшара на территории Азербайджана появляется ряд феодальных правлений – ханств, одним из которых является Талышское ханство. Во время правления Кара хана (1747–1786) ханство переживает период как экономического, так и политического подъёма. Выгодные природно-географические и стратегические условия города Ленкорань, возможность поддерживать контакты с другими регионами посредством как сухопутных караванных, так и морских путей из года в год увеличивали его роль в торговле, наравне с такими городами как Дербент, Ниязабад и Баку [6, с. 9]. В результате заключения Гюлистанского договора – как логического завершения Русско-Иранских войн происходивших с конца XVIII века, Талышское ханство наряду с другими территориями Азербайджана вошло в состав России, и последующая судьба Ленкорани стала определяться политическими, экономическими и культурными процессами, протекавшими в Северном Азербайджане.